

A Magyar Országos Közjegyzői Kamara
13. számú Iránymutatása¹
a Magyar Közjegyzőség Etikai Szabálykönyvéről
módosításokkal egységes szerkezetben²

Bevezetés

A közjegyzőség intézménye az igazságszolgáltatás azon része, amelynek fő célja a felek közti jogviták kialakulásának megelőzése. E cél elérése érdekében a törvény a közjegyzőt közhitelességgel ruházza fel, és számos kötelezettséget ír elő számára.

A közjegyző hivatali munkájával és magánéletével kapcsolatos legfontosabb követelményeket az 1991. évi XLI. tv. és a 13/1991. (XI. 26.) IM sz. rendelet jogszabályi rangra emelte. A fentiekén kívül a közjegyzőre - mint a kamara tagjára - vonatkozóan szabályokat állapítanak meg a Magyar Országos Közjegyzői Kamara és a területi közjegyzői kamarák szervezeti és működési szabályzatai és a Magyar Országos Közjegyzői Kamara iránymutatásai.

A Ktv. 70. §-a szerint fegyelmi vétséget követ el a közjegyző, ha a törvényben, vagy más jogszabályban előírt hivatásbeli köteleességét vétkeesen megszegi, vagy elmulasztja, illetve ha olyan magatartást tanúsít, amely alkalmas a közjegyzői kar tekintélyének csorbítására. Az utóbbi megítélése különösen nehéz, mert a törvény nem határoz meg konkrét tényállásokat, és ez lehetőséget teremt arra, hogy az adott ügyben eljáró fegyelmi tanács utólag valamely magatartást pönalizáljon.

Ennek megelőzése érdekében a Magyar Országos Közjegyzői Kamara - a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. tv. 55. § a) pontjában kapott felhatalmazás alapján magatartási szabályokon kívül további - etikai - szabályok betartását is szükségesnek tartja.

Az etikai jellegű szabályok megsértése elsősorban rosszállást von maga után. Ismételt vagy súlyosabb esetben, a konkrét ügyben eljáró fegyelmi tanács feladata annak eldöntése, hogy a magatartás fegyelmi vétséget is megvalósított-e, vagy a fegyelmi eljárás során súlyosbító

¹ Iránymutatás elfogadva: 1997. március 19., Hatályba lépett: 2003. november 19.

² Az iránymutatást 2012. május 7-i hatállyal a 41. számú iránymutatás módosította. Az iránymutatást 2015. február 11. hatállyal a 60. számú iránymutatás módosította. Az iránymutatást 2015. április 22-i hatállyal a 67. számú iránymutatás módosította.

körülményként kell-e figyelembe venni azt, hogy az eljárás alá vont egyúttal etikai szabályokat is megszegett.

Ez a szabálykönyv olyan írott normarendszer, melynek célja, hogy iránymutatást nyújtson a közjegyzőnek esetleges magatartásbeli kételyei esetére, és segítséget adjon a kamarák részére a közjegyző működésének megítélésékor. Egyúttal az elvárható, és a nem kívánatos magatartásformák leírásával segít a közjegyzőség képének kialakításában. Ismerete és betartása megelőzheti az esetleges nézeteltéréseket a közjegyző és az ügyfél, a közjegyző és a bíróság, a hatóságok, illetve a közjegyzők egymás közötti kapcsolata során. A magyar közjegyzőségnek eddig írott etikai normarendszere nem létezett, a közjegyzőség arculata és feladatai is most vannak kialakulóban, ezért ez az etikai normarendszer állandó kiegészítést igényel majd.

I.

Általános elvek

(1) A közjegyző szerepéről kialakult közfelfogás és a törvényi előírások egyaránt megkövetelik, hogy legyen lelkiismeretes, kötelességtudó, a törvényeket és az általános erkölcsi normákat, tisztelje, tartsa be, és a lehetőségekhez képest igyekezzék másokkal is betartatni.

(2) A közjegyző - akár megbízás alapján, akár hivatalból jár el - munkáját a hatályos jogszabályoknak, a jóerkölcsnek és legjobb tudásának megfelelően végezze.

(3) Tilos az ügyek vagy az ügyfelek között az ügy értékétől vagy a várható munkadíj nagyságától függően különbséget tenni.

(4) Felkérés esetén a közjegyző köteles az ügy intézését minden olyan esetben elvállalni, amelyben nem kötelező a közreműködés megtagadása, és azt az ügy természete által megkívánt gyorsasággal elintézni. Különösen előnyben kell részesíteni a súlyos vagy életveszélyes állapotban kórházban fekvő vagy egyébként súlyos vagy életveszélyes állapotban lévő ügyfél helyszíni eljárást igénylő ügyének intézését.

(5) A közjegyző hivatali eljárása során, továbbá a közéletben és magánéletében is viselkedjék úgy, hogy a feddhetetlenségébe, függetlenségébe és elfogulatlanságába vetett bizalmat erősítse. Hivatali és közéleti tevékenységének végzése során tartózkodjék a szélsőséges, hangulatkeltő megnyilvánulásoktól, illetve hivatali munkája során tartózkodjon a politikai megnyilvánulásoktól.

(6) A közjegyző személyes előnyszerzés érdekében nem hivatkozhat közjegyzői minőségére, hivatali tekintélyét ilyen célból nem érvényesítheti.

(7) A közjegyző hivatalos eljárása során fogalmazzon közérthetően és világosan, jogi okfejtései legyenek szakszerűek és tömörek.

(8) A közjegyző hivatása épüljön a bizalomra: ennek elnyerése érdekében legyen képes a jogi összefüggéseket érthetően, meggyőzően, türelmesen elmagyarázni. Törekedjék minden ügyében arra, hogy a felek között kiegyensúlyozott jogi erőviszonyok jöjjenek létre, és több lehetséges megoldás közül a leghelyesebbet válasszák. Tagadja meg minden olyan ügyben a közreműködést, amelynél a megbízó célja a közjegyző által is felismerhetően az, hogy jogszerűtlen tevékenységének jogszerű látszatát keltse.

(9) A közjegyző igyekezzék ügyeit a megterheléséhez mért legrövidebb időn belül, az ügyfeleket felesleges kiadásoktól megkímélve elintézni.

(10) A közjegyző hivatali adatszolgáltatása legyen pontos, a valóságnak megfelelő.

(11) A kar tekintélyének és a saját szakmai jóhírének érdekében a közjegyző tartsa erkölcsi kötelességének a folyamatos szakmai önképzést és továbbképzést.

(12) A közjegyző lehetőségeihez képest aktívan vegyen részt a jogszabályok tervezeteinek társadalmi vitájában. A közjegyzői szerveken keresztül hívja fel a jogalkotó és jogalkalmazó szervek figyelmét a jogszabályokban, vagy azok értelmezésében esetleg meglévő ellentmondásokra és hiányosságokra.

(13) A közjegyző ne használja ki az eljárásban résztvevő jogi képviselő vagy más személy tapasztalatlanságát, jogban való esetleges járatlanságát. Mások előtt erre feltűnő célzást, sértő megnyilvánulást ne tegyen.

(14) A közjegyző kollégáival és alkalmazottaival szemben korrekt, segítőkész és kulturált módon viselkedjék. Különösen adjon meg minden segítséget kezdő, vagy kevés tapasztalattal rendelkező kollégájának.

(15) A közjegyző a kollégájától érkezett megkeresésre a lehető legrövidebb időn belül adjon szakszerű választ.

(16) A bíróságok, hatóságok és a közjegyző között kölcsönös bizalmi viszony kiépítésére kell törekedni. Ennek alapfeltétele, hogy a közjegyző a bírósággal, hatósággal szemben szóban és írásban mindig megfelelő hangnemet használjon, és megkereséseiknek késedelem nélkül tegyen eleget.

(17) A közjegyző gondosan különítse el hivatali és magánéletét. Hivatali ügyei nem képezhetnek sem családi, sem baráti körben társalgási témát még akkor sem, ha az ügyben nem köti a titoktartási kötelezettség.

II.

A közjegyző és ügyfelei

(18) A közjegyzői hivatás lényege a felek megvesztegethetetlen szolgálata. Az ügyfél érezze, hogy személye és ügye a közjegyző számára jelentős és fontos.

(19) A közjegyző megbízhatósága eredményes működésének alapja. E kívánalomnak korlátok nélkül érvényesülnie kell kis és nagy ügyekben, helytől és időtől függetlenül egyaránt.

(20) A közjegyző és az ügyfél kapcsolatában törekedni kell arra, hogy a közjegyző megőrizze a hivatal méltóságát. Kerülje a bizalmaskodást és a megvásárolhatóság látszatát is. A közjegyző tekintélyének egyik alapköve a megvesztegethetetlenség. Ennek körében kifejezetten tilos a jogszabály alapján járó munkadíjon és költségtérítésen kívül az ügyfelektől bármiféle anyagi juttatást kérni, vagy elfogadni. Az sem engedhető meg, hogy a közjegyző a jogszabályban lehetővé tettél alacsonyabb összegű munkadíjat számítson fel.

(21) Bizalmatlanságot kelt az ügyfélben, ha ügyét egy másik fél, vagy az irodához nem tartozó más személy jelenlétében kell előadni, ezért ez kerülendő. Az ügy megbeszélésekor az alkalmazottak közül is csak az lehet jelen, aki az elintézés során nélkülözhetetlen. Az ügyfél igényelheti a négy szemközti megbeszélést is. Ilyenkor ennek lehetőségét biztosítani kell.

(22) A közjegyző eljárásának és viselkedésének tükröznie kell azt, hogy valamennyi fél pártatlan tanácsadója. Tanácsos tehát, hogy tájékoztatási kötelezettségének a felek együttes jelenlétében tegyen eleget.

(23) Ha a közjegyző két- vagy többoldalú jogügylet elkészítésére kap megbízást, célszerű, ha az ügyfeleknek adandó tájékoztatása a vonatkozó jogszabályokra, az esettel kapcsolatos bírósági gyakorlatra, az ezekből fakadó jogi lehetőségekre, és ezek következményeire is kiterjed.

(24) A közjegyző tartsa tiszteletben azt az elvet, hogy a kérelemre lefolytatott eljárásokban az ügy ura az ügyfél, és tartózkodjon attól, hogy az általa kedvezőbbnek vélt jogi megoldást ügyfelére ráerőltesse. Köteles azonban megtagadni a közreműködést, ha az ügyfél szándéka alapján létrejövő jogügylet jogszabályba, vagy a jóerkölcsbe ütközne.

(25) A közjegyző hivatali eljárása alatt kerülje a felekkel a magánjellegű érintkezést, tartózkodjon a prejudikáló megjegyzésektől, az ügyfelekkel szembeni esetleges érzelmeinek kimutatásától.

(26) Az ügyfél esetleges kulturálatlan viselkedése esetén a közjegyző tanúsítson higgadtságot és önfegyelmet. A lehető legvégső határig kerülje el, hogy az ügyféllel szemben bármiféle hivatalos eljárást kezdeményezzen, mivel annak híre még megalapozottság esetén is rossz fényt vethet a karra.

III.

A közjegyző irodája

(27) A közjegyző tartsa be a Magyar Országos Közjegyzői Kamarának az iroda alkalmasságára vonatkozó iránymutatásait.

(28) A közjegyző irodájának külső megjelenése, berendezése és működése, illetve a közjegyző alkalmazottainak személye egyaránt tükrözzön megbízhatóságot. Az iroda berendezésének kiválasztásánál kerülni kell a hivalkodást, de az olyan jellegű takarékoságot is, amely a kar tekintélyét rontja.

(29) Ha az iroda a közjegyző lakásán működik, fokozottan ügyeljen annak olyan jellegű elkülönítésére, hogy a hivatali jelleg csorbát ne szenvedjen, és a hivatalhoz nem tartozó személyek valós vagy vélt tudomásszerzése az ügyfelet bizalmas közlés megtételében ne zavarja.

(30) A közjegyző az irodáján kívül csak indokolt esetben végezzen hivatalos cselekményt.

(31) Az iroda belső problémáinak az ügyfél jelenlétében való megvitatását kerülni kell. Ügyfél jelenlétében másik ügyfélre, alkalmazottra, más közjegyzőre, ügyvédre, bíróságra, hatóságra még jogos kritikai észrevétel sem tehető.

(32) A közjegyző konkrét ügyben ügy érdemére vonatkozó felvilágosítást telefonon senkinek sem adhat, kivéve, ha az arra jogosultat minden kétséget kizáróan azonosította.

IV.

A közjegyző és alkalmazottai

(33) A közjegyző alkalmazottainak kiválasztásánál járjon el körültekintően. Követelje meg alkalmazottaitól a jogszabályok betartását, a közjegyzőkre is irányadó viselkedési normák követését és a munkafegyelmet, de velük emberségesen és udvariasan viselkedjen.

(34) A közjegyző köteles a nála alkalmazott közjegyzőhelyettest és közjegyzőjelöltet a szolgálati idő alatt a közjegyzői tevékenység valamennyi területén a szükséges szakismeretek megszerzéséhez hozzásegíteni, a szakfeladatok ellátásába bevonni. A közjegyző felelős azért, hogy a közjegyzőhelyettes és közjegyzőjelölt a teljes munkaidőt szakmai gyakorlattal töltsen.

(35) A közjegyzőhelyettes és közjegyzőjelölt részmunkaidőben való foglalkoztatása nem kívánatos.

(36) A közjegyző köteles a közjegyzőhelyetessel és közjegyzőjelölttel a hivatás szabályait megismertetni, és a közjegyzői rendezvényeken jelenlétét biztosítani. A közjegyző köteles lehetővé tenni, hogy a közjegyzőhelyettes és közjegyzőjelölt a kamara elnökétől kapott megbízásait teljesítse.

(37) Minden helyettes és közjegyzőjelölt köteles a rá vonatkozó kizárási összeférhetlenségi szabályokon túlmenően az irodatulajdonos közjegyzőre vonatkozó kizárási összeférhetlenségi szabályokat is figyelembe venni.

(38) A közjegyző mellett dolgozó közjegyzőhelyettes, közjegyzőjelölt és adminisztrátor magasan képzett, kvalifikált munkatárs, akiknek képzése és bevezetése a közjegyző részéről általában jelentős anyagi és munkaidő-ráfordítást igényel, váratlan elvesztésük pedig az irodának számottevő erkölcsi és anyagi kárt okozhat. A fentiek miatt a kar valamennyi tagjának - és az alkalmazottaknak is - elemi érdeke, hogy az esetleges alkalmazotti munkahely változtatás szabályozott körülmények között történjen. Ennek érdekében:

(a) A közjegyző törekedjen az alkalmazottal olyan munkaszerződés vagy tanulmányi szerződés megkötésére, amely munkahely változtatás esetén az alkalmazott képzése költségeinek viselése felől - a hatályos munkaügyi szabályok figyelembevételével - rendelkezik, és az alkalmazottnak másik közjegyzőnél vagy nem közjegyzőnél való elhelyezkedése esetén az ott kikötöttek legyenek az irányadók.

(b) A közjegyző számára tilos a más közjegyzőnél alkalmazott helyettesnek, közjegyzőjelöltnek vagy adminisztrátornak a saját irodához való csábítása.

(c) A helyettesnek, közjegyzőjelöltnek és adminisztrátornak más közjegyzőnél való elhelyezkedése és alkalmazása lehetőleg az érintett közjegyzők, illetve alkalmazottak közös írásbeli megegyezésén alapuljon.

V.

A közjegyző, mint a kamara tagja

(39) A közjegyző kerüljön minden olyan magatartást, amely alkalmat adhat a közjegyzőség intézménye vagy a közjegyzői kar negatív megítélésére.

(39/A) A 14/1991. IM számú rendelet 28. §-a alapján kitűzött egyeztetésen a közjegyző – elháríthatatlan akadály esetét kivéve – köteles személyesen megjelenni.

(40) A közjegyző a kamarai megbízásokat csak alapos okkal utasíthatja vissza, azok elintézését nem halogathatja.

(41) A közjegyző vegyen részt a kamara rendezvényein, a szakmai vitákon és továbbképzéseken.

(41/A)³ A közjegyző, a közjegyzőhelyettes és a közjegyzőjelölt – ilyen minőségében – a hivatali működése során általa intézett egyedi ügy kivételével csak az illetékes területi kamarán, vagy a Magyar Országos Közjegyzői Kamarán keresztül tartson fenn kapcsolatot közigazgatási

³ Az iránymutatás (41/A) bekezdését 2012. május 7-i hatállyal megállapította a 41. számú iránymutatás

szervekkel, bíróságokkal, más hatóságokkal valamint az állami szervekkel. A területi kamarát érintő kérdésben a kamara tagja – ilyen minőségében – állami szerv irányában kizárólag az illetékes területi kamara elnökének előzetes engedélyével foglaljon állást, illetve nyilatkozzon. A közjegyzőséget, valamint a Magyar Országos Közjegyzői Kamarát érintő kérdésben állami szerv irányában a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnöke, vagy az általa kijelölt személy foglaljon állást, illetve nyilatkozzon.

E bekezdés alkalmazásában állami szerv különösen, de nem kizárólag: az Országgyűlés, illetve az országgyűlési képviselő, az Alkotmánybíróság, a Kúria, az Országos Bírói Tanács, az Országos Bírószábi Hivatal, a 2010. évi XLIII. törvény értelmében vett központi államigazgatási szerv (a rendvédelmi szerv, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal kivételével).

(42)⁴ A sajtóval a kapcsolatot a kamara elnöke, vagy a kamara által ezzel megbízott más személy tartsa. Minden területi kamara bízson meg sajtóreferenst. A sajtóban történő egyéni nyilatkozattételhez – a MOKK által szervezett egyéni nyilatkozattétel kivételével – a területi kamara elnökének engedélye szükséges.

(43) Közjegyző közjegyzőtől munkadíjat sem hagyatéki, sem egyéb ügyben ne kérjen, és ne fogadjon el, kivéve az olyan mértékű költségtérítést, melynek viselése a munkát végző közjegyzőtől nem várható el. A költségjegyzék elkészítése ezekben az ügyekben is kötelező.

(44) A közjegyző minden körülmények között kerülje el a kar bármely tagja szakmai, vagy emberi jóhírének az ügyfelek, vagy az alkalmazottak előtti lejáratását. Az egymás közötti vitákat az arra hivatott fórum előtt kell eldönteni. Etikai vita esetén a közjegyző kérjen a Magyar Országos Közjegyzői Kamara Etikai Bizottságától eseti állásfoglalást.

(45) A közjegyző a kar másik tagja ellen csak a legvégső esetben tegyen büntető feljelentést, vagy indítson polgári pert, mert ez a közjegyzői kar tekintélyének csorbításához vezethet.

⁴ Megállapította 2015. április 22-i hatállyal az egyes MOKK iránymutatások módosításáról szóló 67. számú iránymutatás.

(46) A közjegyző hivatali bélyegzőjét, fejléces hivatali papírját ne használja magáncélra és gondoskodjon arról, hogy azokhoz illetéktelen személyek ne férhessenek hozzá.

(47) Az azonos székhelyű, azonos vezeték- és keresztnévű közjegyzők, közjegyzőhelyettesek és - jelöltek megkülönböztetése céljából az utóbb kinevezett, illetve kamarai nyilvántartásba később bejegyzett közjegyző, közjegyzőhelyettes és - jelölt tevékenysége során köteles megkülönböztető név, illetőleg betűjel használatára.

(48) A közjegyző ügyfelek szerzése érdekében megbízottat, ügynököt, felhajtót nem vehet igénybe. Tartózkodjék az ügyfélszerzés minden tisztességtelen formájától. A közjegyző másnak azért, mert őt a jogkereső személyek részére ajánlotta, anyagi térítést vagy más ellenszolgáltatást nem nyújthat. Különösen kerülendő - akár személyesen, akár közreműködők útján - más közjegyző illetékességi területéhez tartozó ügyfeleknek a saját irodához való csábítása. A közjegyző esetleges közéleti megbízatását nem használhatja fel ügyfélszerzésre.

(49) A közjegyző nem keltheti személyének olyan hírét vagy látszatát, hogy ügyeket a többi közjegyzőnél gyorsabban, illetve alacsonyabb munkadíjért tud elintézni. Elsősorban munkájával érdemelje ki, hogy őt volt ügyfelei elismerjék és ajánlják.

(50)⁵

(51) Amennyiben a közjegyzőnek hivatása gyakorlása során más közjegyzővel vitája, nézeteltérése támad, kötelesek a közjegyzői kamara közvetítését, illetve egyeztetését kérni, mielőtt vitájukat hatósági útra terelik.

VI.

A közjegyző és a reklám

⁵ Az iránymutatás (50) bekezdését 2011. június 3-i hatállyal a 37. számú iránymutatás helyzete hatályon kívül

(52) A közjegyzői tevékenység nem tárgya a piaci versenynek, ezért az egyéni reklám nem engedhető meg. Az a hirdetés sem lehet reklámszerű, amely a közjegyzői iroda megnyitásáról, helyéről, a fogadóóráról jelenik meg.

(53) A közjegyző az irodájának helyét feltüntető névtáblát csak az iroda épületén helyezheti el, és tilos a közjegyzői iroda helyét jelölő, vagy oda útbaigazító táblák más helyen történő elhelyezése.

(54) A közjegyző irodáját csak annak megnyitása, áthelyezése esetén egyszerű tényközléssel (iroda címe, telefonszáma, ügyfélfogadási idő megjelölése) és legfeljebb egymást követő három alkalommal hirdetheti.

(55)⁶ Telefonkönyvben, szaknévsorban, jogász határidőnaplóban és más hasonló célú kiadványban a közjegyzők csak a területi kamara által meghatározott egységes módon tehetik közzé nevüket, az irodájuk címét és telefonszámát. Amennyiben a közjegyző, közjegyzői iroda saját honlapot nem kíván fenntartani, de a hozzá kapcsolódó adatokat a világhálón közzé kívánja tenni, világhálón történő megjelenése az adott közjegyzőhöz, közjegyzői irodához kötődő adatok közül kizárólag az alábbi adatokat tartalmazhatja:

- nyelvi jogosítványra való utalás,
- elérhetőség (térképes azonosítás), cím, postafiók,
- bankszámlaszám, adószám, cégjegyzékszám, statisztikai számjel,
- kapcsolattartás (telefonszám, fax, e-mail),
- nyitva tartás, hivatali órák.

A közjegyzői honlap létrehozása, fenntartása, a honlapon adatok, információk közzétele a Magyar Országos Közjegyzői Kamara a közjegyzők világhálón történő megjelenésének egységesítéséről szóló iránymutatásának megfelelően történhet.

⁶ Módosította 2015. február 11. hatállyal a 60. számú iránymutatás.

(56) A közjegyző nyilvános eljárásai során is kerülni kell a reklámszerű megnyilatkozást, illetve nyilvános szereplés (sorsolás stb.) alkalmával tartózkodjon személyének előtérbe helyezésétől.

(57) Nem minősül reklámnak, ha a közjegyzőről, a közjegyzői szervezetről, annak munkájáról, a közjegyzői hivatás gyakorlásának feltételeiről tanulmány, tájékoztató, interjú vagy közlemény jelenik meg. Az illetékes területi kamara elnökének vagy elnök-helyettesének előzetes engedélye ilyenkor is szükséges.

(58) A közjegyző névtábláján az állami címernek, a közjegyző nevének, közjegyzői mivoltának, esetleges nyelvi jogosítványának, irodája helyének, telefon- és faxszámának és félfogadási idejének feltüntetésén kívül más megjelölést vagy ábrát nem alkalmazhat. A tábla mérete és kialakításának módja a területi kamara által meghatározott egységes előírásoknak feleljen meg. Tilos az egyes speciális jogterületi tevékenységgel kapcsolatos kiemelés.

(59) A közjegyző névjegyeit célszerű a váróhelyiségben az ügyfelek által hozzáférhető helyen, a kamara által kiadott tájékoztatókkal együtt elhelyezni, ahonnan a felek ezt elvihetik. Etikátlan a névjegyeknek nagyobb mennyiségben, megbízott személyek részére történő kiadása, akik azt terjesztik, és ezzel a közjegyzőt más kollégák rovására indokolatlanul reklámozzák. A névjegyen csak az 58. pontban meghatározottak szerepelhetnek, azonban az állami címer feltüntetése mellőzendő.

(60)⁷

VII.

A közjegyzői titok védelme

(61) Közjegyzői titoknak minősül minden olyan ismeretanyag, melyet a közjegyzővel e tevékenysége során közöltek, továbbá amely az ügyfélként nála eljáró természetes vagy jogi személyre, illetőleg az ügyre vonatkozóan hivatása gyakorlása során a tudomására jutott,

⁷ Az iránymutatás (60) bekezdését 2011. június 3-i hatállyal a 37. számú iránymutatás helyzete hatályon kívül

mégpedig akkor is, ha a megbízás nem jött létre, vagy a közjegyző a közreműködést megtagadta. A titoktartási kötelezettség kiterjed a közjegyző által készített vagy megőrzésre átvett okira, valamint a nemperes eljárások során hozzá került iratokra is.

(62) A titoktartási kötelezettség attól kezdve terheli a közjegyzőt, amikor a titkot képező tény vagy adatot bárki a konkrét ügyben, vagy jogi tanácskérés keretében a tudomására hozza, illetve amikor arról a közjegyző hivatalos eljárása során tudomást szerzett, függetlenül attól, hogy az eljárás hivatalból vagy kérelemre indult-e.

(63) Kiterjed a titoktartási kötelezettség mind a közjegyző saját irattárában, mind a megyei közjegyzői irattárban őrzött iratokra, az ügyintézés tartama alatt és annak befejezte után is.

(64) Titoktartási kötelezettség terheli az ügyintéző közjegyzőn kívül helyettesét, a közjegyzőjelöltet és a közjegyzői iroda alkalmazottait is. E köteletség terheli a közjegyző, közjegyzőhelyettes és jelölt elleni fegyelmi ügyben eljáró személyeket a fegyelmi ügyben tudomásukra jutott tények tekintetében, valamint a felettes közjegyzői szervek mindazon tagjait és alkalmazottait, akik a titoknak minősülő tényről tudomást szereztek. A titkot a titoktartásra kötelezett fenti személyek is kötelesek mindenkivel szemben megőrizni.

(65) A titkot a közjegyző és a 64. pontban írt személyek időbeli korlátozás nélkül kötelesek megőrizni.

(66) A közjegyző által nem adható ki a közjegyzői titoktartási kötelezettség alá eső irat kivéve, ha jogszabály másként nem rendelkezik, vagy ha a titoktartási kötelezettség alól a titok valamennyi jogosultja a felmentést megadta. A közjegyző a vele szemben alkalmazott esetleges hatósági kényszerintézkedést köteles nyomban, írásban a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnökségének jelenteni.

(67)⁸

(68) A közjegyző a tudomására jutott titkot - ha az eljárás jellegéből más nem következik - mindenkivel szemben köteles megtartani. A közjegyzőségbe vetett bizalom megtartása és megerősítése megköveteli, hogy felmentés hiányában a közjegyző a hatóság előtt a vallomástételt minden esetben tagadja meg.

(69) A titok jogosultja az ügyfél. A titoktartás alóli felmentést az ügyfél halála után az örökösök csak együttesen adhatják meg. Jogi személy megszűnése esetén a felmentés megadására a jogutód, felszámolója esetén a felszámoló, illetve végelszámoló jogosult.

A felmentést a titokkal érintett ügyfelek együttesen, illetve haláluk esetén jogutódaik együttesen írásban vagy a hatósági eljárás során készült jegyzőkönyvbe foglaltnak adhatják meg.

Ha az ügyfél a közjegyzőt személyazonosságát illetően megtévesztette, akkor a titokról rendelkezni nem jogosult.

(70) Hatóság felhívása esetén a közjegyző a birtokában lévő okiratot akkor adhatja ki, ha erre jogszabály kötelezi, vagy az ügyfél a szükséges felmentést részére a fentiek szerint megadta.

(71) Közjegyzői hivatali titoknak minősül minden olyan ismeretanyag, amelyről a közjegyző, mint a kamara tagja, vagy tisztségviselője, bizottságának tagja, illetve eseti megbízottja a kamarai ügyintézés során kamarai elnökségi vagy bizottsági üléseken, vagy egyéb rendezvényeken tudomást szerzett. A közjegyző a hivatali titkot a közjegyzői kamarán kívül álló személyekkel szemben köteles megőrizni.

(72) Tilos annak kiszivároztatása, hogy az adott kérdéstről más hogyan szavazott, vagy a kérdésben milyen álláspontot képviselt.

(73) Tilos továbbá az üléseken, egyéb rendezvényeken készült jegyzőkönyvek tartalmát a kamara elnökének engedélye nélkül nyilvánosságra hozni.

⁸ Az iránymutatás (67) bekezdését 2011. június 3-i hatállyal a 37. számú iránymutatás helyzete hatályon kívül

(74) Ezen rendelkezések vonatkoznak a kamarák alkalmazottaira is, akiket erre külön figyelmeztetni kell. A kötelezettséget, illetve a figyelmeztetés megtörténtét a munkaszerződésbe bele kell foglalni.

VIII.

Összeférhetlenség

(75)⁹

(76) Nem tiltott, hogy közjegyző részvényese legyen Rt-nek, tagja Kft-nek, kültagja BT-nek, munkavégzési kötelezettséggel nem járó tagja szövetkezetnek. A közjegyző gazdasági társaságnál képviselői joggal felruházott tisztséget nem vállalhat.

Tilos közjegyzői tevékenységet végezni azon gazdasági társaságok vagy szövetkezetek részére, amelyeknek a közjegyző vagy – Ptk. 685.§. b./ pontjában írt – közeli hozzátartozója tagja vagy részvényese.

(78) A közjegyzői munka mellett folytatott egyéb tevékenység nem sértheti a közjegyzői hivatás tekintélyét, a közjegyzői függetlenséget, és nem akadályozhatja a közjegyzőt hivatásából adódó kötelezettségei részrehajlás nélküli, és határidőben történő teljesítésében.

IX.

A közjegyző, mint magánember

(79) A közjegyző, akit a törvény közjogi jogosítványokkal és a hivatali eljárása során közhitelességgel ruház fel, személyében is legyen "közhitelű".

(80) A közjegyző magánéletében kerüljön minden olyan magatartásformát, amely alkalmas a személyébe, vagy a közjegyzői testületbe vetett közbizalom megingatására.

⁹ Az iránymutatás (67) bekezdését 2011. június 3-i hatállyal a 37. számú iránymutatás helyzete hatályon kívül

(81) A megjelenésében, viselkedésében, öltözködésében kiegyensúlyozottságra kell törekedni, ügyelve arra, hogy hivatalából adódó tekintélye érződjön, de se azt, se személyiségét külsőségekben ne hangsúlyozza.

(82) A közjegyző családi életének azon része, amelyről a nyilvánosság tudomást szerezhet, valamint vagyoni helyzete legyen rendezett. Magánemberként is pontosan teljesítse kötelezettségeit. A lehetőséghez képest biztosítsa azt is, hogy közvetlen családtagjainak életvitele hasonló legyen.

(83) Kerülje a köz által elítélt káros szenvedélyeket, a kockázatos üzleti vállalkozásokat, és az olyan mértékű szerencsejátékot, amely személyével, vagy hivatásával szemben bizalmatlanságra adhat okot.

(84) A lehetőség szerint kerülje az ügyféllel az ügy folyamatban léte alatt, vagy alkalmazottal az alkalmazotti viszony fennállása alatt intim kapcsolat létesítését vagy folytatását, illetve ügyféllel az ügy folyamatban léte alatt az üzleti kapcsolatot.

(85) Nem kívánatos, hogy a közjegyző közszerepléssel járó tisztséget viseljen bármely politikai pártban.

(86) Kizárt a közjegyző részvétele minden olyan egyesületben vagy szervezetben, amely nemzetiségi, faji vagy világnézeti szempontból az embereket egymástól hátrányosan megkülönbözteti, vagy ellentétes a közérkölcssel. Kerülendő minden olyan tisztség vagy megbízatás, amely a közjegyzőt kiszolgáltatott, vagy befolyásolható helyzetbe hozhatja, vagy ennek látszatára adhat okot.

(87) A közjegyző a magánéletben is kerülje a nyilvános érintkezést az erkölcsi szempontból közismerten kifogásolható életvitelű személyekkel. Lehetőleg ne látogasson olyan helyeket vagy

rendezvényeket, amelyek tekintélyével nem egyeztethetők össze, vagy ahol személye sértegetéseknek vagy támadásoknak lehet kitéve.

X.

Záró rendelkezések

A jelen etikai szabálykönyv rendelkezéseinek megtartása minden közjegyzőre, közjegyzőhelyettesre és közjegyzőjelöltre, illetve megfelelő rendelkezéseiben az alkalmazottakra is kötelező.

Az iránymutatás fenti – módosított – szövegét a Magyar Országos Közjegyzői Kamara Választmánya a 2000. évi február hó 18. napján tartott ülésén fogadta el.

Dr. Várkonyi Vera
a MOKK elnöke

Dr. Győrpál Árpád
az Etikai Bizottság Elnöke

Az iránymutatásnak a 39/A szakasszal való kibővítését a Magyar Országos Közjegyzői Kamara választmánya a 2002. évi április hó 12. napján megtartott ülésén fogadta el.